

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1589. usque ad annum 1595 - Una Cum Criticis R.P.
Honorati A S. Maria Carmel. Discalc. Observationibus In Historiam
Ecclesiasticam Abbatis Fleurii

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118669

§. 37. Regis scriptum adversus comitiorum celebrationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67252)

„fore, ut & ipsi suos Deputatos tem-
 „pore condicto mittant: quod si Madua-
 „nus Dux, ejusque fautores id facere
 „recusent, & potius ducant ad extre-
 „ma contra Regni leges descendere, &
 „cum regno Religionem manifesto pe-
 „riculo objicere pergant, & a Majorum
 „virtute degenerantes Hispanorum de
 „Francorum dementia superbe trium-
 „phantium libidini patriam exponere,
 „tunc protestantur omnes Principes, &
 „Præfules Regni partibus addicti de in-
 „nocentia sua, ac culpam tot calamita-
 „tum in eos merito rejiciunt, qui ambi-
 „tione cæci omni concordie abjecta ra-
 „tione, gloriæ Dei, & Regni saluti pri-
 „vata commoda præferunt „ Postea
 per tubicinem hæc epistola a Revolio
 secretioris Senatus Ministro subscri-
 pta Lutetiam ad Conventum eadem
 die mittebatur.

Sæcul. XVI.
 A.C. 1593.

§. XXXVII.

*Regis scriptum adversus comitiorum
 celebrationem.*

Biduo post Rex, cujus jussu id actum
 fuerat, edictum proponit Maduani
 Ducis scripto contrarium, quo die vi-
 gelima nona ejusdem Mensis de egregia
 sua erga Rempubicam voluntate quæ-
 dam paucis verbis honorifice præfatus
 ita perorabat: „permolestum mihi ac-
 „cidit,

Sæcul XVI. „cidit, quod in ea tempora inciderim,
 A.C. 1593. „in quibus plerique a pristina contestate
 „veterum Francorum erga Reges suos
 „fidei gloria degenerant, consiliaque
 „sua, ac vires ad regiam auctoritatem
 „oppugnandam vertunt, quæsito Reli-
 „gionis, quam falso mentiuntur, co-
 „lore, cum tamen nullo non tempore
 „nil ardentius, quam publicam tran-
 „quillitatem, regnique salutem exopt-
 „taverim: an vero bellum nefarium,
 „quod beatæ memoriæ Henrico Regi
 „semel, atque iterum intulerunt, Re-
 „ligioni assignandum? cum ille Catho-
 „licam Religionem summo studio sem-
 „per amplexus sit, & ab ejus instituto
 „devios tunc, cum eum Cæsaroduni
 „obsederunt, armis persequeretur, nunc
 „vero idem illi contra me bellum eo-
 „dem prætextu persequi ajunt: quam
 „autem id falsum sit, jam luce clarius
 „ab omnibus cernitur, quanto enim
 „rectius, ac studiosius id obtenditur,
 „tanto magis eminent scelus, & appa-
 „ret; jamque omnibus constat, quod
 „hunc, quem intuentur, & sentiunt,
 „conspirantem in patriæ exitium scele-
 „ratorum consensum, non Religioni,
 „sed tribus causis tribui oporteat, ac
 „primo quidem improbitati eorum, qui
 „incredibili Regni occupandi, ac distri-
 „pandi ardore flagrantes se perditæ
 „factio-

Sæcul XVI.
A.C.1503.

„factioni Duces præbuerunt; secundo
 „id adscribendum venit exteris regni
 „hostibus, qui hanc idoneam magis,
 „quam antea, evertendi imperii occasio-
 „nem nacti pro inveterato odio se iis
 „auxiliares ultro adjunxerunt; tertio,
 „ac postremo id imputetur nonnullis ex
 „infima plebe perditis hominibus, qui
 „a fortuna derelicti, & aliorum secun-
 „das res malignis oculis intuentes ex o-
 „pumparandarum desiderio, ac propter
 „innumera, quæ perpetrarunt scelera, ju-
 „stitiæ poenam veriti impunitatis spe
 „se ad eorum partes aggregarunt, ut
 „libere deprædari, ac divitias corra-
 „dere valerent: cum autem ita fere di-
 „vinæ providentiæ in omnes partes ad-
 „mirandæ ratio comparata sit, ut ex
 „detestandis quibusque facinoribus e-
 „tiam id, quod suam gloriam illustret,
 „eliciat, & exprimat, nullo illustriori
 „id exemplo probari potest, quam Ma-
 „duani Ducis, qui nefaria sua consilia
 „scripto ad habendum Lutetiæ conven-
 „tum, quem comitia appellare audeat,
 „edito, quasi propria confessione pro-
 „didit, ac patefecit: nam cum ejus
 „ratio omnis in hoc potissimum labo-
 „ret, ut probitatis simulatione boni viri
 „speciem tueatur, nihilque præcipuum
 „sibi arrogare videatur, nullam tamen
 „suæ in patriam impietatis, ambitionis,
 „teme-

Hist. Eccles. Tom. LI.

T

Sæcul. XVI.
A.C. 1593.

„temeritatis nunquam auditæ, sui que
 „animi patriæ salutis infesti, clariorem
 „testificationem dare potuisset, quam
 „cum edicto condito, ac sigillo regio
 „firmato regni comitia indixit; id enim
 „omni tempore ad solos Reges pertine-
 „bat, hocque jus a nullo alio usurpari
 „valet; videtur quippe in apicem regni
 „fastigii evadere, & crimine Majestatis
 „læiæ teneri, quicumque principatus
 „insignia sumit, & regia jura usurpat.
 „Ast ea, quæ Dux ille postea subjicit,
 „quis tam rudis, & imperitus, qui non
 „falsa protinus pronuntiet? Salicam
 „legem, ne debitum mihi obsequium
 „deferant, obstare ait, quæ lex regio
 „salutaris cum regno cœpit, ad quam
 „Franci non facti, sed nati, non docti,
 „sed educati sunt, cui secundum Deum
 „acceptam ferunt perpetuam, & tot
 „seculorum serie florentem imperii sui
 „incolumitatem: porro illi, qui juxta
 „hujus legis præscriptum, ac Dei vo-
 „luntatem ad regnum capeffendum ac-
 „cedit, injuria fit, cum res jam inde
 „a constituto regno certa, nunc in con-
 „tentione ponitur; nam Salicæ legis
 „ea vis est, ut nullo jure ei derogari
 „possit, nec Reges ipsi, qui legibus so-
 „luti sunt, in eam jus ullum habent:
 „itaque frustra objicitur Blesense decre-
 „tum in comitiis anno millesimo quin-
 „centesimo

„gentesimo septuagesimo octavo condi- Sæcul. XVI.
 „tum; quippe legis est, non regis, de A.C. 1593.
 „regni successione decernere; insuper
 „quis sanus ea comitia pro legitimis
 „habeat? in quibus libere sentiendi, &
 „sententias dicendi facultas probis eri-
 „pitur, dum cuncta ad convellendam
 „proximi Regis auctoritatem, & ad con-
 „jurationem, cujus nunc mala cuncti
 „experiantur, adversus eum ineundam
 „comparata sunt, prout omnibus ab-
 „unde constat: nonne Regi ipsi vim illo
 „conjuratorum hominum conciliabulo
 „fuisse illatam constat? an enim par-
 „est credere, quod prudentissimus
 „Princeps eam legem violare voluerit,
 „quæ Francisco ayo ad regnum pate-
 „fecit aditum? nonne ipsi illius violan-
 „dæ auctores decreto steterunt? nam
 „si Maduanus Dux illud non iniquum,
 „imo irritum judicasset, cur se vacan-
 „tis regni, nec Cardinalis Borbonii, ad
 „quem per hoc edictum corona spectaf-
 „set, Vicarium indigitabat? cur non
 „regium nomen ipsi Cardinali defere-
 „bat? cur post injuriose abrogatum Regi
 „defuncto imperium non statim, dum
 „immani parricidio interfectus est, eum
 „regio nomine insignivit? plus enim
 „trimestre elabi passus est, usurpatis in-
 „terim regiis titulis, antequam ejus
 „nomen actis publicis inferendum cu-
 „raret?

Sæcul. XVI.

A.C. 1593.

„raret? id indicio fatis est, quod de-
 „cretum Blessense ipsi, qui illud tan-
 „topere venditant, pro ludibrio habue-
 „rint, & Maduanus interim se alieno
 „nomine muniverit, ut suas opes fir-
 „maret, & sensim pedem in dignitatem
 „regiam inferret, inque summæ domi-
 „nationis possessionem vestigium pone-
 „ret. Ceterum ex eo, quod sacra in-
 „auguratio tantopore desiderata, mihi
 „desit, non est, cur propterea quisquam
 „bene erga Francicum nomen affectus
 „a fide, & obsequio discedat; regia
 „enim Majestas sibi sufficit, suisque vi-
 „ribus nititur, nec quæsitis aliunde
 „præsidis eget; quippe post dignitatem
 „acquistam, cum multa contingere
 „possint, quæ moram, & impedimen-
 „tum consecrationi adferant, ea tamen
 „minime fraudi esse debent, quo minus
 „illo temporis intervallo Reges censu-
 „di sint, & populi eorum dicto obedi-
 „tes esse debeant, quippe nihil, ac ne
 „minimum quidem, inter Regem, re-
 „giamque potestatem intercedit, nec
 „in regia dignitate separatum quiddam
 „extra regni administrationem dici, aut
 „fingi potest: an enim ego ipse primus
 „sum, qui ante inaugurationem regnum
 „capefivi? neque vero recuso, prout sæ-
 „pius professus sum, si erroris coarguar,
 „quin meliora in religione amplectar,
 „& sa-

„& sacris solemnibus, ac cæremoniis, Sæcul. XVI.
 „quæ in consecratione ex veteri Majorum A.C.1593.
 „instituto usurpari solent, si quando res
 „postulabit, defungar, eaque omnia
 „faciam, quæ ad populi mei promeren-
 „dam gratiam, & solvendo scrupulis
 „animos requirentur: verum Catholi-
 „corum in eo æquitatem desidero, quos
 „æqui, bonique consulere par sit, si ab
 „ea Religione, quam cum lacte suxe-
 „ram, statim deficere, aliaque com-
 „mutare, nisi dum melius edoctus eam
 „veram esse compertum habeam, persua-
 „deri non possim, nam ea in re majo-
 „rem cautionem censeo adhibendam,
 „eo quod summa salutis æternæ in eo
 „versetur, & ego plures meo exemplo
 „in eundem sensum sim pertracturus:
 „itaque sæpius de Concilio adver-
 „sarios interpellavi, non ex eo, ut
 „Conciliorum auctoritatem, quod per-
 „duelles jactitant, convellerem, sed ut
 „in eo cum iis, qui eandem doctrinam
 „amplectuntur, de errore edocear: alio-
 „qui si Concilio denuo retractari, quæ
 „aliis Conciliis decisa sunt, vitiosum
 „esse sequeretur, omnia posteriora Con-
 „cilia, quæ priora confirmarunt, vitio
 „celebrata essent: si tamen expeditior
 „ad institutionem via commonstrari
 „potest, eam minime aspernabor, ejus-
 „que rei satis clarum documentum dedi,
T 3
„cum

Sæcul. XVI.
A.C. 1593.

„cum Principibus, Præfulibus, aliis-
 „que, qui a meis partibus stant, lega-
 „tionem ad Pontificem mittendi pote-
 „statem feci, & ipsos adversarios hor-
 „tatus sum, ut per otium, dum id in-
 „ter armorum strepitum non licet, de
 „me ad catholicam religionem infor-
 „mando ratio ineatur, eaque de re col-
 „loquium instituatur: attamen illi se
 „ab hoc consilio non abhorreere tanti-
 „per demonstrabant, eo duntaxat fine,
 „ut Hispanus pacis suspitione injecta eos
 „ad conditiones, quas vellent, pertra-
 „heret: verum, quam illi nihil minus
 „optent, ac summopere id reformident,
 „ex eo apparet, quod nunc scripto eam
 „rem pro desperata haberi velint, quam
 „ne quidem unquam in medium propo-
 „suerunt: insuper tunc, dum Pisani
 „Marchionem virum natalibus, ac pie-
 „tate, necnon fide insignem meo per-
 „missu Romam ablegatum intellexerunt,
 „iidem Legatum, qui isti se opponeret,
 „illinc mittebant, ut communicatis cum
 „Hispana factione consiliis, ne ille a Pon-
 „tifice admitteretur, omni ratione im-
 „pediret, qua fiducia, quoties sermo
 „de mea ad Catholicam religionem con-
 „versione incidit, speciose palam jacta-
 „bant, se in Pontificis potestate futuros,
 „& quicquid ille ea in re statuerit, ei
 „obtemperaturos: ast non despero, quin
 „Pon-

„Pontifex astus illorum, qua prudentia
 „est, pervideat, & in re omni pro sua
 „æquitate, quod rectum erit, decernat:
 „interim frustra sperant illi, quod his
 „artibus, ac fraudibus Catholici a pa-
 „triæ propugnatione abducantur, & cum
 „ipsis impietatis societatem contrahant,
 „cum consultius utique foret, si ad Ca-
 „tholicorum, & vere Francorum, qui
 „regiæ causæ student, partes transeant,
 „& se tanquam membra reliquo corpori
 „adjungant, nam exceptis Lotharingiæ
 „familia, qui exteri sunt, Principibus
 „regii sanguinis Principes, Præsules,
 „Proceres, Magistratus, omnesque fere
 „Nobiles, qui universum regni Gallici
 „corpus constituunt, a perduellium
 „caussa alieni mihi adhærent, quippe
 „qui non propriam, sed regni causam
 „defendunt; unde illi, qui nunc id a-
 „gunt, ut cineribus patriæ ipsos in-
 „cendii auctores Hispanos late Domi-
 „nos imponant, in memoriam revocent,
 „quantis animis, & illorum Majores,
 „& ipsi pro finibus certarint contra eos,
 „quibus nunc ad regnum invadendum
 „per summum scelus, ac dedecus auro
 „scilicet externo corrupti portam ape-
 „riunt: sed eo minus id mirum vide-
 „tur, cum etiam nullo recentis parri-
 „cidii in Regem patrati sensu tangan-
 „tur, imo etiam Numini tam immane

Sæcul. XVI.
 A.C. 1593.

T 4

„faci-

Sæcul. XVI.
A.C. 1593.

„facinus, quod perpetuam ignominie
„notam genti Gallicæ inurit, adscri-
„bant: neque vero ad tanti criminis
„purgationem satis est, quod facti con-
„scientiam ad se pertinere negant, nam
„si hoc hominibus persuadere voluis-
„sent. ob id publice lætari, Deo gra-
„tias agere, percussoris denique nomen
„honorifica memoria prosequi non oportu-
„isset, quin potius ob commiseratio-
„nem patriæ, quæ illos aluit, educa-
„vit, benigne fovit, ac complexa est,
„necnon ex tenuibus, & obscuris in al-
„tissimum dignitatis fastigium evexit,
„cum Primariis æquavit, opibusque
„cumulavit, commoveri, & illacrimari,
„atque a societate cum feris gentibus,
„quæ tam lingua, quam moribus a can-
„dore Gallico omnino alienæ sunt, ab-
„horrere debuissent.

„His rationibus si illi flecti non pos-
„sunt, eadem ad id saltem valebunt,
„ut contra perditorum hominum opi-
„nionem illi, qui regiam causam huc-
„usque tutati sunt, ad eam defenden-
„dam vehementius, quam antea accen-
„dantur: ego certe illis ea in re exem-
„plo nostro præibo, nec labori, non va-
„letudini, nec vitæ ipsi parcam, prout
„nota est nostra erga Catholicos, & sa-
„crum ordinem æquitas, ac moderatio,
„dum ea, quæ sub regni auspiciis pro-
„mitti,

„misi, religiosissime servavi: quod licet **Sæcul. XVI.**
 „hucusque summa fide præstiti, ad **A.C.1593.**
 „omnem tamen scrupulum ex animis
 „evellendum ea, quæ pollicitus sum,
 „ad ultimum vitæ spiritum constantif-
 „sime servaturum ex animi sententia de-
 „nuo juro, idque coram Deo Optimo
 „Maximo testor, ac nunc confirmo,
 „unice optans, ut ea, quæ in me de-
 „siderantur, recto ordine, & conve-
 „nienti ratione impleantur: porro id-
 „ipsum ejusdem Dei gratia aspirante
 „fore spondeo, ac in me recipio. Inte-
 „rim de consilii sententia, cui Princi-
 „pes, Præfules, Proceres, Magistra-
 „tus, alique summa prudentia præditi
 „viri interfuerunt, edico, quod Madua-
 „nus, dum regni Gallici comitia scripto
 „publicato indicere ausus est, contra
 „fas, rempublicam, ac regni ipsius le-
 „ges fecerit, proinde quicquid in iis
 „dictum, statutum, ac decretum fue-
 „rit, irritum, nulliusque momenti ha-
 „bendum esse declaro., His ita exposi-
 „tis Rex in eodem edicto, quod in Se-
 „natu recitatum, & in acta publica Cæ-
 „saroduni Turonum relatam est, om-
 „nibus, cujuscunque conditionis fo-
 „rent, civitatibus, atque universitati-
 „bus interdixit, ne ad illa comitia pro-
 „ficisci, mittere delegatos, consilia fo-
 „ciare, aut aliquid opis eo tendentibus,
 „aut

Sæcul XVI. aut redeuntibus impertiri audeant, & **A.C. 1593.** si quis secus fecerit, non minus, ac si ipse comitorum auctor fuisset, lætæ Majestatis reus habeatur. Concessum tamen est quindecim dierum spatium a publicatione edicti, civitatibus, Collegiis, privatisque viris, intra quod, si ad saniora consilia redeant, ejusque rei testimonium apud Senatum, cujus jurisdictioni subsunt, interposuerint, poenitentiae, & impunitati locus sit.

§. XXXVIII.

Ordinum comitia Parisiis a Fœderatis celebrari cœpta.

His Henrici IV. literis Fœderati nequaquam terrebantur, quominus indicta Ordinum comitia celebrarent, quibus etiam die vigesima sexta Januarii in ampliori Luparensis Palatii aula datum erat initium, præcedenti tamen die Dominico solemnis habebatur supplicatio, cui omnes Deputati intererant, atque ipsemet Maduanus Dux, cujus latera Haquevillus, & Nullius Præsides stipabant, in illa præsens erat, die autem vigesima prima ejusdem Mensis Fœderati numero centum in Ecclesia Beatæ Virginis sacra Synaxi muniti Genebrardum Acquensem Archiepiscopum hujus sacri fœderis studiosissimum
ibi

*Davil. l. 13.
Mem. de la
Lig. t. 5.
Mem. de
la Lig. t. 5.
Mem. de
l'Etoil. t. 2.
pag. 101.*